

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **H. A. T.,** zastoupeného Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 6, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2008, č. j. OAM-10-694/LE-BE03-BE07-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2008, č. j. 48 Az 6/2008 – 16,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2008, č. j. 48 Az 6/2008 – 16, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2008, č. j. OAM-10-694/LE-BE03-BE07-2007. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl stěžovatelovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu").

Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že postup žalovaného odpovídal zákonu, neboť stěžovatel skutečně uváděl ve své žádosti o mezinárodní ochranu shodné důvody jako v žádosti předchozí. Tuto skutečnost ostatně výslovně sám potvrdil při

pohovoru k důvodům žádosti. Podmínky stanovené § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné tak byly splněny.

V kasační stížnosti stěžovatel obecně namítal porušení zákona a blíže neidentifikované vady řízení před správním orgánem, jakož i nepřezkoumatelnost rozhodnutí bez specifikace, v čem měla spočívat. V doplnění k výzvě soudu pak výslovně uvedl, že krajský soud aplikoval zákon o azylu, resp. jeho § 16 odst. 1 písm. d) v nesprávném znění. Podle stěžovatele je totiž citované ustanovení v aktuálním znění zcela odlišné od toho, které krajský soud citoval ve svém rozhodnutí. V tom stěžovatel spatřuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s.

Druhý pětičlenný senát Nejvyššího správního soudu při předběžném posouzení věci, při němž vážil i důvody nad rámec kasační stížnosti, usoudil, že se neztotožňuje s právním názorem vysloveným v obdobné věci v rozsudku ze dne 11. 2. 2009, č. j. 1 Azs 107/2008 – 78, www.nssoud.cz., a proto věc podle § 17 § 17 odst. 1 s. ř. s. předložil senátu k posouzení právní otázky, zda je krajský soud povinen vyslovit nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí, která spočívá v nedostatku důvodů rozhodnutí vždy *ex offo* nebo pouze tehdy, jestliže tento nedostatek důvodů brání věcnému přezkumu správního rozhodnutí a posouzení důvodnosti žalobních námitek. Tyto důvody se přitom měly týkat neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Rozšířený devítičlenný senát ovšem dospěl k závěru, že srovnávané věci nejsou skutkově totožné. V žalobě projednávané prvním pětičlenným senátem totiž, na rozdíl od věci předložené druhým pětičlenným senátem, nebyla obsažena námitka vztahující se k neudělení doplňkové ochrany a první senát tak ve věci sp. zn. 1 Azs 107/2008 posuzoval jiné skutkové podmínky, než které bylo namístě posuzovat v dané věci. Rozšířený senát v usnesení ze dne 23. 2. 2010, jímž věc vrátil druhému senátu k projednání a rozhodnutí, ve vztahu k této projednávané věci vyslovil, že stěžovatel v žalobě dostatečným způsobem formuloval žalobní bod napadající neudělení doplňkové ochrany, pokud v ní uvedl: *„domnívám se, že žalovaný měl posuzovat mou žádost podle § 12 zákona o azylu, neboť splňuji podmínky pro udělení azylu, resp. doplňkové ochrany, neboť jsem v zemi původu pronásledován a moje ekonomické problémy jsou jen důsledkem. Navíc mám v České republice rodinné vazby, a to jednak manželku, ale také sestru“*. Rozšířený senát zde vycházel z konkrétní a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu k požadavkům na kvalitu žalobních bodů, která vylučuje nepřiměřeně přísný postup. Rozšířený senát zdůraznil zejména rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007 - 42 www.nssoud.cz, v němž zaujal právní názor, že *„za žalobní bod, u něhož je třeba pokusit se o jeho doplnění a upřesnění, je nutno považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že tento má napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu za nezákonné“* a dovodil, že tomuto požadavku žalobcem formulovaný žalobní bod týkající se neudělení doplňkové ochrany vyhovuje a bylo tudíž povinností krajského soudu se jím zabývat.

Po vrácení věci rozšířeným senátem byla důvodnost kasační stížnosti posouzena v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů i v mezích důvodů, k nimž je soud povinen přihlížet nad jejich rámec (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Závěry rozšířeného senátu přitom nasvědčují přijatelnosti kasační stížnosti pro vážnou procesní vadu v postupu

krajského soudu, která mohla mít vliv na jeho rozhodnutí. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Rozhodný skutkový stav byl již výše dostatečně popsán a závěr rozšířeného senátu ohledně existence žalobního bodu vztahujícího se k doplňkové ochraně, je třeba sdílet. Shodně s rozšířeným senátem je třeba dále upozornit na nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, v němž byl zaujat právní názor, že soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (například proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované článkem 36 odst. 1 Listiny. Tento judikát je možno vztáhnout na projednávanou věc, neboť krajský soud námitku žalobce stran neudělení doplňkové ochrany zcela pominul. Pokud tak učinil proto, že nepovažoval žalobcem uplatněný žalobní bod za dostatečně formulovaný a vyhovující požadavkům zákona, pak měl tento svůj postup v odůvodnění vysvětlit. Jestliže tak neučinil, bránilo to podle již zmíněného nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1534/08 tomu, aby jeho věc byla projednána stanoveným postupem u nezávislého a nestranného soudu a porušil tím právo na spravedlivý proces garantovaný článkem 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Krajský soud tedy ve svém rozsudku zcela opomenul jeden ze žalobních bodů, aniž se vypořádal v důvodech s tím, proč tak učinil. Ze spisu ani není zřejmé, že by jej považoval za nedostatečně formulovaný, neboť nepřistoupil k tomu, aby tuto vadu odstranil postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

K této vadě je povinen Nejvyšší správní soud přihlédnout i nad rámec kasačních námitek (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), neboť se jedná o vadu, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Naplněn tak byl kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Pokud se jedná o kasační námitku výslovně v kasační stížnosti (jejím doplnění) uvedenou, a to použití nesprávného právního předpisu žalovaným i soudem, lze ji podřadit pouze kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Konkrétně stěžovatel upozornil, že rozhodnutí žalovaného bylo opřeno o ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, podle jehož aktuálního znění lze posuzovat pouze případy příchodu ze státu považovaného za třetí bezpečnou zemi.

Žalovaný ve svém vyjádření upozornil na skutečnost, že zákonem č. 379/2007 Sb. došlo k novelizaci zákona o azylu, která změnila obsah rozhodného ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu.

Stěžovateli lze přisvědčit v názoru, že v době rozhodování žalovaného i soudu dané ustanovení upravovalo případy příchodu žadatele ze třetí bezpečné země. Otázkou je, zda je předmětné ustanovení v tomto znění rozhodující pro případ stěžovatele. Znění ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, na které poukazuje stěžovatel, je důsledkem zrušení předchozího ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu a

následného posunutí obsahu jednotlivých odstavců v § 16 odst. 1 novelou zákona o azylu č. 379/2007 Sb., účinnou dnem vyhlášení, tj. dnem 21. 12. 2007. Podle přechodných ustanovení (čl. IV) se řízení, která nebyla pravomocně skončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle zákona č. 325/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany stěžovatel podal dne 19. 12. 2007, tedy přede dnem nabytí účinnosti zmíněné novely a rozhodnuto o ní bylo dne 10. 1. 2008 (právní moc 16. 1. 2008). Žalovaný tedy postupoval správně, pokud ve svém rozhodnutí citoval znění § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu upravující opakovanou žádost a stejně tak ze správného znění daného ustanovení vycházel i krajský soud. Nedošlo tedy k naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., přičemž k naplnění kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b), a d) s. ř. s. tím ani dojít nemohlo. V této části kasační stížnost důvodná není.

Jak ovšem bylo výše uvedeno, shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost oprávněnou z jiných důvodů, a proto rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, při němž je podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem vysloveným kasačním soudem v tomto rozsudku.

O náhradě nákladů kasačního řízení rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2010

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu